

THE AMERICAN WAY

Oranjesucces in Amerikaanse racecompetities

Op de dag dat Max Verstappen door Monaco scheurde, was aan de andere kant van de oceaan een andere Nederlandse coureur kanshebber in een andere monumentale race. Rinus van Kalmthout behoorde vooraf tot de favorieten voor de 106de editie van de Indy 500. In deze aflevering van The American Way staat de spotlight gericht op IndyCar-racing en op twee landgenoten die die raceklasse een beetje oranje kleur(d)en.

DOOR PIETER VERHOOGT

De racewereld in Amerika kent twee bloedgroepen: NASCAR en IndyCar. De NASCAR-competities (waarbij NASCAR staat voor National Association for Stock Car Auto Racing) komen voort uit races waarin de coureurs tegen elkaar uitkwamen in standaard sportwagens die gewoon bij de dealer waren aangeschaft (stock cars). Inmiddels zijn de voertuigen ontwikkeld tot ware racemonsters, maar aan de buitenkant is de reguliere wegauto-mobiel nog enigszins te herkennen. In de IndyCar-competities staat het zogenaamde 'open wheel racing' centraal. Net als bij Formule 1 zijn bij IndyCar-bolides de wielen nadrukkelijk buiten de romp van de auto geplaatst.

Road to Indy

De IndyCar-organisatie kent vijf raceklassen: de IndyCar Series is de koningsklasse, met als belangrijkste race de wereldberoemde Indianapolis 500. Onder de IndyCar Series hangen drie competities: de Indy Light, het Indy Pro 2000 Championship en de 'instapklasse', namelijk het USF2000 National Championship. De vier competities maken deel uit van The Road to Indy, een opleidingsprogramma waarbij succesvolle coureurs *scholarships* kunnen verdienen om de overstap te maken naar het volgende niveau. Daarnaast is er de Mazda Road to Indy Shootout, een knock-out raceserie waarin coureurs strijden om een *scholarship* van 200.000 dollar en toegang tot het USF2000 National Championship.

Open wheel racing dateert al uit 1905 en is sinds die tijd bekend onder de namen Championship Car Racing (ChampCar) en IndyRacing (naar het beroemde circuit). De sport heeft sinds die beginperiode vier overkoepelende organisaties gekend. De vijfde en huidige organisatie werd in 1994 als Indy Racing League (IRL) opgericht door Hulman & Company. Deze groothandel in voedingsmiddelen, tabak en drank was sinds 1945 eigenaar van de Indianapolis Motor Speedway. De IRL debuteerde in 1996. In 2011 werd de naam van de organisatie (en van de topklasse) losgelaten en vervangen door de meer traditionele merknaam IndyCar.

In november 2019 verkocht Hulman & Company IndyCar en de Indianapolis Motor Speedway aan Roger Penske,

RINUS VEEKAY BOEKT OP 15 MEI 2021 OP DE INDIANAPOLIS MOTOR SPEEDWAY ZIJN EERSTE ZEGE IN DE INDYCAR SERIES.

voormalig autocoureur, multimiljonair en eigenaar van het gerenommeerde race-team Penske Racing, dat in diverse raceklassen uitkomt. De IndyCar Series-kalender van 2022 kent zeventien races op zowel racecircuits, stratencircuits als de typisch Amerikaanse *oval circuits*.

Nederlanders in IndyCar

De Amerikaanse racewereld staat voor Europeanen in de schaduw van het wereldwijde Formule 1-circus. Dat geldt zowel voor het grote publiek als voor talentvolle coureurs. Ook vanuit ons land zetten racetalenten zelden de stap naar de Amerikaanse raceklassen. Des te opmerkelijker dat twee Nederlanders het IndyCar-circus nadrukkelijk van een oranje randje hebben voorzien. Momenteel

is racetalent Rinus van Kalmthout een van de smaakmakers in de competitie. Vooralsnog opereert hij echter nog in de schaduw van een echte Nederlandse IndyCar-grootheid: Arie Luyendyk. Arie Luyendyk, afkomstig uit Sommersdijk, werd in de jaren zeventig driemaal Nederlands kampioen in diverse raceklassen en in 1977 Europees kampioen in de Super Vee. Hij reed daarna jarenlang Formule 3. Een debuut in de Formule 1 kwam er net niet van. In 1984 besloot Luyendyk (toen nog geschreven met een ij) zijn racegeluk in Amerika te beproeven. Hij won onmiddellijk het Super Vee-kampioenschap en werd uitgeroepen tot *Rookie of the Year*. Een jaar later stapte hij over naar IndyCar, waar hij iedereen verbaasde door als nieu-

weling in zijn derde race als zevende te eindigen in de beroemde Indy 500. Opnieuw werd hij *Rookie of the Year*.

In de jaren daarna kende Luyendyk een glansrijke carrière in de IndyCar. Hij pakte driemaal poleposition bij de Indy 500 en wist de wereldberoemde race zelfs tweemaal (1990 en 1997) te winnen. Bij de kwalificatie in 1996 verbrak Luyendyk met ruim 381 kilometer per uur het baanrecord. Dat record is nog steeds in zijn handen. Luyendyk behaalde in zijn Amerikaanse racecarrière zeven overwinningen en is mede dankzij zijn twee zeges in de Indy 500 in de Verenigde Staten een absolute racelegende. In 2014 werd hij opgenomen in de Motorsports Hall of Fame.

De Amerikaanse racewereld staat voor Europeanen, zowel bij het grote publiek als bij de coureurs, in de schaduw van het wereldwijde Formule 1-circus

FOTO: ANP FOTO/CC USA / TODAY SPORTS-MARC LEERY/K

RINUS VEEKAY IS ZIJN NEDERLANDSE AFKOMST NOG NIET VERGETEN. IN EEN ORANJE BOLIDE KWALIFICEERT HIJ ZICH VOOR DE 106DE INDY 500.

Wie weet gaan we het een keer beleven: twee keer Oranje boven in één raceweekend!

VeeKay

Rinus van Kalmthout werd in 2000 geboren in Hoofddorp. Als zoon van een racende vader belandt Rinus al jong in een kart. Van zijn achtste tot zijn zestiende rijdt hij in diverse klassen vooraan en behaalt hij vele overwinningen en diverse kampioenschappen. Na 2016 laat hij het karten achter zich.

Normaal gesproken zou hij instromen in een van de vele Europese (auto)race-

klassen. Maar het traject van Rinus loopt anders. Tijdens een trip naar Amerika wordt hij gescout voor de Road to Indy. Het gezin besluit de overstap te wagen en Rinus tekent een contract om in 2017 in de USF2000, de instapklasse van IndyCar, te racen.

Vanaf zijn entree in de USF2000 maakt Van Kalmthout – die zich in Amerika Rinus VeeKay laat noemen – grote indruk met twaalf podiumplaatsen, drie zeges en een tweede plaats in de eindrangschikking. Hij mag doorschuiven naar het volgende niveau. In 2018, rijdend voor Juncos Racing, behaalt hij in het Pro Championship zeven overwinningen, staat hij tienmaal op het podium en wint hij het kampioenschap. Naast zijn prestaties helpt ook zijn *scholarship* om een stoeltje te bemachtigen in het een-na-hoogste niveau: de Indy Light. VeeKay lijkt alleen maar beter te worden. Hij staat in 2019

maar liefst veertien keer op het podium, wint zeven races en eindigt als tweede in het totaalklassement.

Topklasse

Zijn snelle progressie blijft niet onopgemerkt. Tijdens het 2019-seizoen wordt bekendgemaakt dat de jonge Nederlander zal overstappen naar het toonaangevende Ed Carpenter Racing. Het eerste jaar in de topklasse is het winnen. Onze landgenoot maakt hier en daar wat brokken. Maar in 2020 pakt VeeKay zijn eerste poleposition, rijdt hij voor het eerst een ronde aan de leiding en behaalt hij één podiumplek. Opmerkelijk is ook zijn vierde plek in de kwalificatie van de Indy 500.

Het seizoen daarna pakt de Hoofddorper zijn eerste overwinning. Op 15 mei 2021 wint hij de GP van Indianapolis, vlak voor ex-Formule 1-coureur Romain Grosjean.

Hij wordt daarmee de derde Nederlandse coureur met een IndyCar-overwinning, na Arie Luyendyk en Robert Doornbos, die voor zijn korte IndyCar-carrière (2009) een seizoen in de ChampCar reed en toen de GP van Mont-Tremblant wist te winnen.

Oranje boven

Na een vervelende periode waarin hij door een blessure veel races moest missen, is VeeKay dit seizoen weer terug op de baan. Even leek een historische racedag in de maak. Terwijl Max in Monaco de Formule 1-race naar zijn hand zette, had VeeKay vanaf de derde startplek de mogelijkheid om mee te strijden om de zege in de Indy 500. Helaas maakte een stevig contact met de muur hem kansloos voor de eindzege. VeeKay heeft echter nog een mooie IndyCar-toekomst voor zich. Wie weet gaan we het een keer beleven: twee keer Oranje boven in één raceweekend! ●